

Winterlandeling “Ius rond het Eversambos” (8,8km)

Wandeltip van Anja Goudeseune

Start: Parking Eversambos te Stavele - Eversamstraat z/n

+ 1 km extra zonder knooppunten tot aan parking Eversambos.

Routebeschrijving vanaf de **parking/infobord Eversambos**

Tip: Laarzen zijn een must in het bos dat er héél drassig kan bijliggen. Deze lus is niet te wandelen wanneer er vanaf N8 te Elzendamme richting Eversambos een bord staat 'wateroverlast'. Dan staat het water over de weg = Stavelestraat en ook op de weg in de Oude Bekestraat (**tussen WKP 31 en 48**)

Vertrek bij het infobord bij de parking en volg het bospad van de haas/konijn. Je dwarst een ander bospad en blijft rechtdoor lopen. Je komt aan een houten brug, steek deze over en ga nu links op het graspad. Je bent nu op het knooppuntentrajec tussen **WKP 31 en 48**.

Je komt vanuit het bos op de openbare weg (Eversamstraat), volg nu richting **WKP 48**.

Vanaf hier volg je de **WKP** zoals hierboven tot aan **WKP 29**. Vanaf daar volg je de wegbeschrijving naar het Eversambos als volgt:

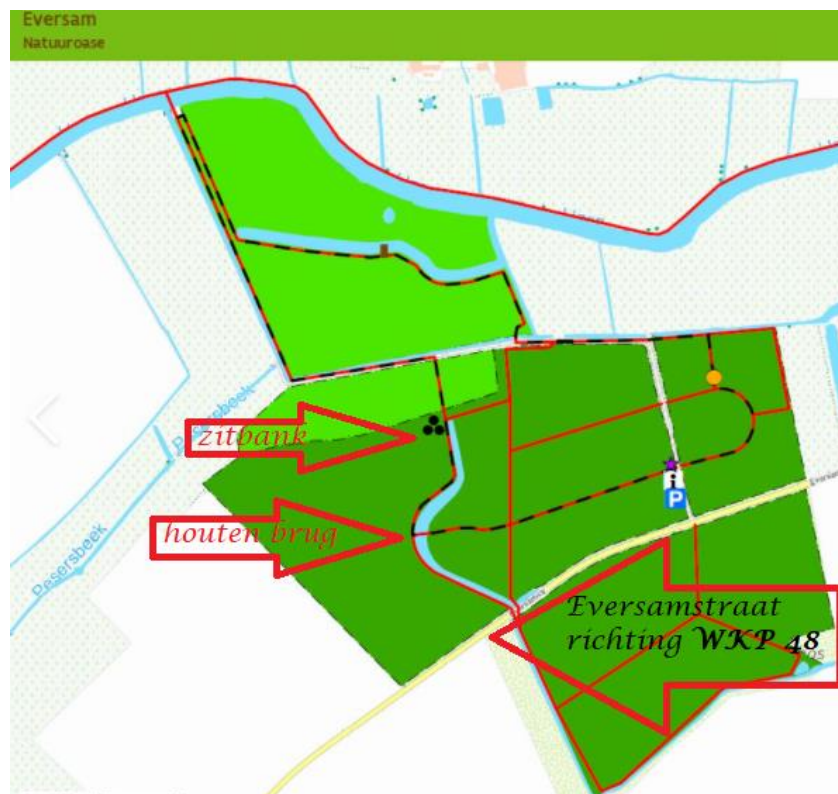
Vanaf **WKP 29** steek je de ijzer over via de houten ophaalbrug in Elzendamme. Je wandelt verder tot de eerste afslag rechts. Daar staat richting Stavele/Eversambos aangeduid. Blijf de Stavelestraat volgen. Je komt voorbij de

Poperingevaart (+/- 500 m) en dan krijgt de straat de naam Eversamstraat. Stap verder rechtdoor (+/- 500 m) en neem de afslag rechts naar de parking van het Eversambos.

Weetjes en bezienswaardigheden onderweg.

- Het Eversambos werd aangeplant in 1994 en 1995. Het is een loofbos met veel verschillende soorten waaronder eik, beuk, tamme kastanje, els, es, haagbeuk, wilg, sleedoorn, meidoorn en hazelaar. Het grootste zoogdier dat je hier kan aantreffen, is de ree. De eekhoorn, het konijn en de vos zijn er natuurlijk ook.

Onlangs werd ook een natuuroase aangebracht om te bosbaden. Eén zitbank, op een heuveltje, op het einde van de beek in het bos geeft je een mooie uitkijk over de overstromingsvlakte achter het bos. (Dit zitpunt bereik je door na de houten brug rechts af te slaan tot einde beek. Om je traject juist te wandelen keer je dan op je stappen terug richting WKP 48 naar de Eversamstraat.

Wanneer je de Eversamstraat bewandelt vanaf het bos, dan zie je na ongeveer één km op je linkerkant een witte hoeve. Deze hoeve dateert van 1642, is een beschermd monument en maakte destijds deel uit van de Abdij van Eversam anno 1091. De hoeve heet *'t Kleen Eversam*. Onlangs werden ramen, dak en gevel gerestaureerd.

,Wanneer je de Oude Bekestraat bent ingewandeld dan kom je links een klein bosje tegen aan de rand van een grote beek, de Pesersbeek. Vanaf de bocht naar links loop je op een rustige weg en is het mogelijk reeën te spotten op de landerijen. Deze dieren foerageren vanuit het Eversambos tot bijna tegen de dorpskern. Vanaf hier kan bij héél hoge waterstand ook deze weg onder water staan.

In onze rechterooghoek zien we de Sint-Jan-Onthoofdingkerk met zijn smalle toren. Deze kerk heeft slecht drie wijzerplaten. Aan de achterkant van de kerk ontbreekt ééntje.

Vanaf **WKP 48** zien we het dorp Stavele dichterbij komen. Op je rechterkant ligt het 'kasteelhof'. Hier stond vroeger een kasteel waar de beruchte heer Jan van Stavele alias 'Jean Le Roux' woonde.

De bijnaam van de Stavelse bewoners is '*de Stavelse rostekopjes*'. De roodharige kasteelheer nam zich het recht voor om met zijn onderdanen de eerste huwelijksnacht door te brengen. Hieruit werden vele roodharige, *rostekopjes* geboren. In de volksmond gaat nog steeds de uitspraak: 't is een roste, 't is ene van Stavel !.

De reus van Stavele is 'Jean Le Roux'.

De reus draagt het wapenschild van Stavele dat door de Heren van Stavele werd gehanteerd. Er was op deze kleine gemeente echter een tweede wapenschild in gebruik, nl dat van de Eversamabdijs. De beide wapenschilden kan men aan de ingang van de kerk zien op een steen.

Wandel door het rustige dorp. Er zijn amper 600 *Stavelse rostekopjes*. Op het dorpsplein (t.h.v. **WKP 49**) zie je een herdenkingssteen voor de gesneuvelden van het dorp in WOI. Maak een rondje rond de kerk en bekijk de fototentoonstelling van het leven in Stavele in WOI.

Zet je tocht verder richting **WKP 11** en zie onderweg op je linkerkant een kleine kapel tussen de huizen. De kapel is meestal open. Kaarsje aansteken 😊?

Iets verderop aan het **WKP 11** zien we bij de IJzer de ophaalbrug. Links voor de brug heb je de alom bekende herberg 't Hof van Commerce met zijn flamboyante, maar hartelijke waardin Iris. We gaan over de brug rechts richting **WKP 12**. We volgen het jaagpad langs

Boten trekken = boten jagen

de IJzer. Dit jaagpad werd vroeger gebruikt om boten te trekken aan een touw. Dit gebeurde door mankracht of paardenkracht. De beekjes die afwateren naar de IJzer zijn van een brugje voorzien met één reling. Dit is historisch juist omdat de touwen moesten kunnen voorbij passeren. Over de ganse loop van de IJzer zijn een 70-tal zulke brugjes.

Tip: Bij laag water kun je afdalen naar **WKP 31** om het Eversambos te verkennen. Bij overstromingen zeker **niet** doen! Het water staat hier dan behoorlijk hoog.

Bij **WKP 13** kun je genieten van een fantastisch uitzichtpunt vanop de houten voetgangersbrug 'Eversambrug' over de IJzer.

Het hout van de brug is azobé. Azobé is een bijzonder harde en duurzame houtsoort. Voor dergelijke zware constructies die weer en wind moeten doorstaan is het de ideale houtsoort. Het hout is zo zwaar dat het zinkt in het water. Daarom wordt het ook vaak zinkhout genaamd. Deze houtsoort wordt niet aangetast door paalworm, wat het zeer degelijk maakt in deze waterrijke omgeving.

Vervolg je weg op het jaagpad richting **WKP 29**. Onderweg op je rechterkant zie je de Eversamhoeve. Op het grote weiland stond destijds de glorievolle abdij van Eversam. Bij héél extreme droogte tekenen de fundamenteën van deze abdij uit in het gras.

De abdij werd in 1794 vernield tijdens de Franse Revolutie. Op het gehucht Eversam bleven enkel Hoeve 't *Kleen Eversam* en overzethuisje *Ter Backe* overeind na de Franse plunderingen.

Naast deze abdij was een overzethuisje. Dit huisje diende om de 'bak', een soort ponton, van de ene oever naar de andere te brengen. Het witte huisje uit 1629 heet 'ter baecke'. De functie van het huisje verdween nadat er een weg werd aangelegd evenwijdig met de IJzer. Door de aanleg in 1878 van de Stavelestraat met overbrugging van de Poperingevaart werd de doortocht naar Ieper en Veurne gemakkelijker.

Wij volgen stroomafwaarts de ijzer tot aan **WKP 29** in Elzendamme.

Dit gehucht dat bij Oostvleteren hoort, was vroeger een strategische plaats op het kruispunt van de Burgweg Veurne-Ieper. Met de bevaarbare ijzer, de monding van de Poperingevaart, met tramstationhalte was dit een levende plek. Het haventje stelde héél wat mensen te werk en de cafés van weleer floreerden. Elzendamme raakte door de aanleg van een nieuwe brug over de ijzer in 1954 en de rechtekking van de Rijksweg Ieper-Veurne een afgelegen hoekje.

De volkstelling van 1693 binnen de Kasselrij Veurne vermeldt reeds de namen van vier schippersfamilies uit Elzendamme. Het binnenhaventje van Elzendamme aan de IJzer met kade en scheepsbouwwerf was immers bijzonder goed gelegen. De schippers voeren toen met zogenaamde binnenlanders of binnenschepen met een beperkte tonnenmaat en trokken met een trekzeel zelf hun sleepboten voort op de jaagpaden. Dit was vaak een karweitje voor hun vrouwen, kinderen en paarden. Bij gebrek aan een goede weginfrastructuur was de binnenvaart voor onze agrarische regio het middel bij uitstek om goederen te vervoeren. Tot op vandaag is de landing ingenomen door het wegentransportbedrijf Stekelorum, nazaten van de bekende schippersfamilie Stekelorum. -

We steken hier de IJzer over met de houten ophaalbrug. We stappen tot op het eerste kruispunt waar we wegwijzers richting Stavele en Eversambos opmerken. We volgen de Stavelestraat en op onze rechterkant zien we nog eens het oversteekhuisje 'Ter Baecke'.

Eens voorbij de Poperingevaart, moet je links 's over je schouder kijken. In de verte zie je een windwatermolen op de oever/dijk van de Poperingevaart. Deze molentjes zorgen ervoor dat de weilanden die lager gelegen zijn uitgepompt worden na een overstroming.

Stap nog even door en links verschijnt achter het groen (op de hoek van een klein straatje) het mooie "Villa Martha".

Dit sprookjesachtig gebouwtje werd in 1902 in opdracht van Emile Valcke opgetrokken. Het was een huwelijksgeschenk voor zijn nichtje Martha Valcke. Emile Valcke was een zakenman uit Poperinge en bezat een spinnerij en fabriek voor tabaksverwerking. Hij kocht regelmatig gronden. Om zijn arbeiders het hele jaar door van werk te kunnen voorzien, liet hij hen soms meehelpen bij het optrekken van sommige gebouwen. Villa Martha werd onder toezicht van meerdere bouwvakkers uit Venetië opgetrokken in 'cementine'-stijl. Dit is een Italiaanse techniek waarbij een harnas van draad wordt gemaakt en daarna bekleed wordt met cement.

Tot de tweede wereldoorlog werd het "folieke" gebruikt als jachtpaviljoen. Beneden is een sobere ruimte voor de meiden die het wild van de jachtpartijen aldaar bereidden. Boven was het veel luxueuzer ingekleed. Daar namen de heren de maaltijd van de jacht.

De vijver erbij is een overblijfsel van de visvijver van de monniken van de abdij. Deze vijver werd tijdens de ruilverkaveling uitgediept tot 35 meter. De grond uit de vijver werd toen gebruikt om een dijk aan te leggen bij de Poperingse Vaart iets verderop.

Thans is het in privé bezit en wordt het gerestaureerd.

Aan de overkant van Villa Martha zien we hoeve *'t Groot Eversam*. Deze hoeve maakte deel uit van de abdij van Eversam. De hoevewoning is gelegen vóór de verdwenen abdij. De geklasseerde dwarsschuur is volledig vervallen. Het boerenhuis, dat eveneens geklasseerd is, en de andere stallingen zijn gerenoveerd. Er is een merkwaardige, geklasseerde, gerestaureerde Moorse inrijpoort. Het wapenschild van de abdij is aangebracht in de zijgevel. Er is nog een stukje van de vroegere omwalling aanwezig.

Vanaf hier kan je WKP 31 volgen, na ongeveer 500 meter ben je aan de ingang van het Eversambos, en sta je terug op de parking, onze startplaats.

En, hopelijk heb je genoten van deze winterlandeling!

Zin in meer wandelplezier?

Surf dan naar www.rwesthoek.be/wandelfiets

Je vindt er info over de speurtochten en Verhalen voor Onderweg van het Regionaal Landschap Westhoek én je kan er onze gratis Westhoektrails en Westhoektoer downloaden.

Deel ons je ervaringen op onze facebookpagina of volg ons op Instagram. Wil je graag onze nieuwsbrief boordevol Westhoektips?

Laat dit ons weten via www.rwesthoek.be/contact